

~~PŘÍSNĚ TAJNĚ!~~

ROZKAZ

Výtisk č.: * 000162

MINISTRA VNITRA

ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

Ročník 1971

V Praze dne 25. března 1971

Číslo 14

14

Organizační řád hlavní správy vyšetřování StB FMV

V zájmu zajištění jednotného výkonu státobezpečnostního vyšetřování na území celého státu a v souladu s probíhajícím procesem centralizace útvarů Státní bezpečnosti, s cílem prohloubit efektivnost a účinnost vyšetřovací práce po linii StB, je vytvořen jednotný dvoustupňový vyšetřovací aparát StB v čele s hlavní správou vyšetřování StB FMV.

K zajištění řádného chodu tohoto aparátu, k přesnému vymezení jeho působnosti a postavení, jakož i návaznosti na ostatní útvary Státní bezpečnosti vydávám v příloze tohoto rozkazu organizační řád hlavní správy vyšetřování StB FMV.

Ukládám:

1. náčelníku hlavní správy vyšetřování StB FMV, náčelníkům správ vyšetřování StB pro ČSR a SSR a náčelníkům odborů vyšetřování StB v krajích seznámit s organizačním řádem hlavní správy vyšetřování StB FMV v celém rozsahu své podřízené a zajistit jeho dodržování;
2. náčelníkům I. až VI. správy FMV a federální správy pasů a víz seznámit své podřízené s organizačním řádem hlavní správy vyšetřování StB FMV v rozsahu potřebném pro řádný výkon služby.

Zrušuji:

RMV ČSSR č. 5/1970 a RMV č. 85/1968 s přílohou č. 1 a 2.

Tento rozkaz nabývá účinnosti dnem vydání.

Čj. N/VS-0078/1971

Ministr vnitra ČSSR:
Ing. Radko K A S K A, CSS., v. r.

Odbor archivní a spisové služby
 ZRUŠEN STUPĚNĚNÍ UTAJENÍ (SVAZKU)
 dnem 1. 4. 1999, pokynem MV č. 6/1999.

Mgr. Jan Frolík

A. F. L. 8

Obdrží:

M, N, útvary FMV,
 I. až VI. správa FMV,
 federální správa pasů a víz,
 ekonomická a technická správa FMV,
 HS StB v SSR, správy StB v krajích,
 hlavní správa vyšetřování StB FMV,
 správa vyšetřování StB pro ČSR,
 správa vyšetřování StB pro SSSR,
 odbory vyšetřování StB v krajích,
 odbor vyšetřování StB ve VKR,
 KOPV

Na vědomí:

MV ČSR (samostatné útvary MV ČSR),
 MV SSR (samostatné útvary MV SSR),
 náčelníci KSSNB

ZÁZNAM

S rozkazem a přílohou byli seznámeni (dne - kým):

Opatření učiněná k provedení rozkazu: *rozlo na školní*

Kontrolou pověřen:

Zrušené rozkazy vyřadil: *Kudovka* AMV 85/68 *se u SKV nemohají*

Datum: *8. 4. 1971* Podpis náčelníka: *gpc*

ORGANIZAČNÍ ŘÁD**hlavní správy vyšetřování Státní bezpečnosti
federálního ministerstva vnitra****I****Úvodní ustanovení**

Hlavní správa vyšetřování StB FMV (dále jen „HSV StB“) je útvarém výkonného aparátu FMV. V čele HSV StB stojí náčelník hlavní správy vyšetřování StB, který je bezprostředně podřízen náměstkovi ministra vnitra ČSSR. Jménem HSV StB je oprávněn jednat a rozhodovat náčelník hlavní správy vyšetřování StB v plném rozsahu a dále jeho zástupci podle vymezené pravomoci.

Organizační uspořádání státobezpečnostního vyšetřování je dvoustupňové. Jeho ústředním orgánem je jednotná hlavní správa vyšetřování StB, které jsou podřízeny odbory vyšetřování StB ve všech krajích republiky.

Postavení hlavní správy vyšetřování StB vychází z ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění novely č. 125/1970 Sb., zákonů č. 128/1970 Sb., 133/1970 Sb., zákona o trestním řízení soudním č. 141/1961 Sb. ve znění novel, zákona o Sboru národní bezpečnosti č. 70/1965 Sb. a dalších právních předpisů.

Posláním hlavní správy vyšetřování StB FMV je ochrana státního a společenského zřízení republiky před útoky vnějšího a vnitřního nepřítelů, uskutečňovaná v první řadě vyšetřováním trestných činů protistátní povahy v úzké součinnosti na další, zejména kontrarozvědné útvary StB. V tomto směru plní HSV StB funkci vyplývající z procesního postavení orgánu činného v trestním řízení, převážně v řízení přípravném. V obecném smyslu pak plní funkci vyplývající z postavení útvaru SNB.

Organizační struktura HSV StB odpovídá požadavku jednotného výkonu vyšetřování StB na území celého státu. Ve své činnosti se HSV StB řídí především zákonnými normami, rozkazy a předpisy ministra vnitra (jeho náměstka), jakož i dalšími interními předpisy. Vyšetřovatelé StB jsou přitom procesně samostatní, v otázkách metodiky a taktiky vyšetřování jsou řízeni náčelníky vyšetřovacích útvarů.

II**Základní úkoly a náplň činnosti HSV StB**

HSV StB plní v rámci své působnosti tyto základní úkoly:

- všestranně zabezpečuje jednotný výkon vyšetřování na území celého státu za plného dodržování zásad socialistické zákonnosti a vytváří k tomu potřebné předpoklady;
- v těsné součinnosti s orgány operativy Státní bezpečnosti i dalšími složkami bezpečnostního aparátu objasňuje a vyšetřuje trestné činy namířené proti bezpečnosti státu;
- vyhledává, dokumentuje a vyšetřuje trestné činy spáchané v době okupace republiky ve prospěch okupantů;
- vykonává organizátorskou, řídicí a metodickou funkci vůči podřízeným odborům vyšetřování StB v krajích; vydává metodické pokyny a směrnice a v rámci připomínkových řízení ovlivňuje tvorbu právních předpisů dotýkajících se vyšetřování;
- spolupůsobí při vytváření celkové koncepce státobezpečnostního vyšetřování;
- všestranně spolupracuje s dalšími centrálními útvary federálního ministerstva vnitra i ostatními útvary SNB k zajištění bezpečnostních úkolů, zejména kontrarozvědného charakteru;
- zabezpečuje úkoly vyplývající z informační povinnosti ve vztahu k vedení FMV a dalším ústředním federálním i republikovým státním a stranickým orgánům;
- na základě poznatků získaných z vyšetřování navrhuje a provádí preventivní opatření k zamezení trestné činnosti, odhaluje a pomáhá odstraňovat její příčiny a podmínky, působí na výchovu občanů k dodržování zákonů a pravidel socialistického soužití;
- na úseku personální a kádrové práce vytváří potřebné předpoklady pro efektivní činnost vyšetřovacího aparátu StB;
- v součinnosti s příslušnými útvary FMV zabezpečuje spolupráci se státobezpečnostním vyšetřováním dalších socialistických států;
- plní obecné úkoly bezpečnostního charakteru vyplývající z jejího postavení útvaru SNB;
- v úzké spolupráci se stranickými organizacemi zabezpečuje plnění služebních úkolů a soustavné zvyšování odborné a politické úrovně pracovníků vyšetřovacího aparátu StB.

III**Organizační struktura hlavní správy
vyšetřování StB FMV a náplň činnosti jejich
složek**

Hlavní správa vyšetřování StB FMV se skládá z

- vedení HSV StB,
- správy vyšetřování StB pro ČSR,
- správy vyšetřování StB pro SSR a
- odboru řízení HSV StB.

Hlavní správě vyšetřování StB FMV jsou podřízeny odbory vyšetřování StB v krajích.

A. Vedení HSV StB

Vedení HSV StB tvoří náčelník HSV StB a náčelníci správ vyšetřování StB pro ČSR a SSR, kteří jsou současně zástupci náčelníka HSV StB. Vedení svolává náčelník HSV StB zejména k operativnímu řešení otázek běžného řízení státobezpečnostního vyšetřování.

Postavení a hlavní úkoly vedoucích funkcionářů hlavní správy vyšetřování StB FMV:

1. Náčelník hlavní správy vyšetřování StB FMV

přímo, případně prostřednictvím svých zástupců a náčelníka odboru řízení HSV StB řídí činnost HSV StB v souladu se zákonnými normami, tímto organizačním řádem, dalšími rozkazy a předpisy ministra vnitra ČSSR a jeho náměstka, jemuž v celém rozsahu odpovídá.

Plní zejména tyto úkoly:

- odpovídá za akceschopnost HSV StB, morálně politický stav a kázeň jejích pracovníků, účelnost a efektivnost pracovní činnosti a systematické zdokonalování forem a metod práce;
- při řízení svěřeného úseku postupuje v souladu s obecnými zásadami nedílné velitelské pravomoci v ozbrojených bezpečnostních složkách za plného respektování procesní samostatnosti vyšetřovatelů vyplývající ze zákonných předpisů; odpovídá přitom za zákonost vyšetřovacího procesu na úseku vyšetřování StB;
- za podmínek stanovených trestním řádem rozhoduje o místní příslušnosti správy vyšetřování StB pro ČSR a SSR u trestních věcí, v nichž trestní jednání zasahuje na území obou republik, přičemž vychází zejména z okolností, v které republika trestná činnost převažuje; podle podmínek pro místní příslušnost ve smyslu trestního řádu rozhoduje též o místní příslušnosti u trestných činů spáchaných v zahraničí;
- spolupůsobí při vytváření základní koncepce práce na úseku státobezpečnostního vyšetřování;
- navrhuje vedení FMV řešení otázek organizační struktury ve vyšetřování;
- stanoví v souladu s tabulkami složení a počtů organizační členění I. odborů správ vyšetřování StB pro ČSR a SSR a odborů vyšetřování StB v krajích;
- ministru vnitra ČSSR (náměstkovi ministra vnitra ČSSR) navrhuje ustanovení a odvo-

lání funkcionářů vyšetřování v rámci jeho nomenklatury, ustanovuje a odvolává ostatní pracovníky vyšetřování;

- vykonává kádrovou a kázeňskou pravomoc nad podřízenými pracovníky v rámci stanoveného stupně kázeňské pravomoci;
- řeší stížnosti a podněty občanů k postupu vyšetřovatelů při výkonu vyšetřování, vyzývá z nich příslušné závěry a přijímá opatření k odstranění zjištěných nedostatků;
- zásadní otázky týkající se úkolů státobezpečnostního vyšetřování projednává s vedením FMV a centrálních útvarů StB a zabezpečuje soustavnou a úzkou spolupráci s ostatními útvary SNB;
- v celém úseku státobezpečnostního vyšetřování zajišťuje přesné dodržování zákonů, rozkazů a jiných právních předpisů při vyšetřování a soustavné zvyšování politické a odborné úrovně;
- v rámci své působnosti vydává rozkazy, nařízení, metodické pokyny a další směrnice k uplatnění správných forem a metod vyšetřovací práce;
- zajišťuje dodržování zásad ochrany utajovaných skutečností na svěřeném úseku;
- plní informační povinnost ve vztahu k vedení FMV a dalším ústředním státním a stranickým orgánům, v zásadních otázkách problematiky státobezpečnostního vyšetřování též ve vztahu k ministrům vnitra ČSR a SSR;
- organizuje celostátní pracovní porady a semináře pracovníků vyšetřování, dává podněty ke svolání mezipřírodních porad;
- zajišťuje součinnost a spolupráci s centrálními státními a stranickými orgány;
- v součinnosti s odborem pro mezinárodní styky sekretariátu FMV v rámci platných dohod uskutečňuje mezinárodní styk s orgány vyšetřování ostatních socialistických států;
- ve vztahu k útvarům FMV uplatňuje potřeby a požadavky související s materiálně technickým zajištěním výkonu vyšetřování.

2. Náčelník správy vyšetřování StB pro ČSR a SSR

Náčelník správy vyšetřování StB pro ČSR a SSR (zástupce náčelníka HSV StB) přímo, případně prostřednictvím náčelníků odborů řídí činnost správy vyšetřování a odborů vyšetřování StB v krajích.

Plní zejména tyto úkoly:

- zastupuje náčelníka HSV StB v rámci své působnosti, plní úkoly náčelníkem HSV StB na něho přenesené;

- odpovídá za akceschopnost správy vyšetřování a podřízených vyšetřovacích odborů v republice, zejména za morálně politický stav podřízených pracovníků a zvládnutí všech úkolů výkonu vyšetřování;
- osobně řídí správu vyšetřování a podřízené vyšetřovací odbory v republice;
- náčelníkovi HSV StB navrhuje v souladu s potřebami ustanovení a odvolání pracovníků vyšetřovacího aparátu;
- vykonává kádrovou a kázeňskou pravomoc nad podřízenými pracovníky v rámci stanoveného stupně kázeňské pravomoci;
- projednává zásadní otázky týkající se úkolů státobezpečnostního vyšetřování v republice s ministrem vnitra ČSR a SSR, správami StB a dalšími útvary SNB v republikách, zajišťuje s nimi spolupráci a součinnost. Plní vůči nim informační povinnost;
- zajišťuje přesné dodržování zákonů, rozkazů a jiných právních předpisů a soustavné zvyšování politické a odborné úrovně při výkonu vyšetřování;
- v rozsahu své působnosti zajišťuje dodržování zásad ochrany utajovaných skutečností;
- zajišťuje součinnost a spolupráci s centrálními státními a stranickými orgány republiky;
- se souhlasem náčelníka HSV StB organizuje celorepublikové porady a semináře pracovníků vyšetřování, dává podněty k meziresortním jednáním na úrovni republiky.

B. Správy vyšetřování StB pro ČSR a SSR

Správy vyšetřování StB pro ČSR a SSR jako integrální součásti HSV StB jsou výkonnými vyšetřovacími útvary pro vyšetřování závažných trestných činů proti bezpečnosti státu, útvary pro vyšetřování vedeného odbory vyšetřování StB v krajích a pro vyhledávání, dokumentaci a vyšetřování trestných činů spáchaných v letech 1938 až 1945 ve prospěch okupantů a orgánem konkrétního řízení, organizace a kontroly výkonu vyšetřování.

Organizační struktura správ vyšetřování StB pro ČSR a SSR je přizpůsobena republikovým podmínkám a potřebám. Správa vyšetřování StB pro ČSR, která má působnost pro české země, je dislokována v Praze. Správa vyšetřování StB pro SSR s působností na Slovensku je dislokována v Bratislavě. V čele obou správ stojí náčelníci, kteří jsou zároveň zástupci náčelníka HSV StB.

Náplň činnosti správy vyšetřování StB pro ČSR a SSR:

- provádí v rozsahu věcné příslušnosti vyše-

řovateli StB vyšetřování případů celostátního a celorepublikového dosahu a dalších zvláště závažných případů;

- provádí vyhledávání, dokumentaci a vyšetřování trestných činů spáchaných v letech 1938—1945 ve prospěch okupantů;
- průběžně sleduje přípravu a vyšetřování závažných případů u výkonných vyšetřovacích součástí, podle potřeby jejich vyšetřování usměrňuje a případně svými pracovníky (vyšetřovateli - instruktory) se podílí na řízení konkrétních trestních věcí;
- provádí konkrétní preventivní opatření vyplývající z poznatků zjištěných vyšetřováním;
- projednává zásady konkrétní spolupráce s příslušnými operativními úseky i dalšími útvary bezpečnosti v rámci republik a realizuje součinnost a spolupráci s operativními složkami, poskytuje jim konzultativní pomoc při řešení právních otázek a při dokumentaci rozpracovaných trestních věcí, ve stadiu vyšetřování pak zajišťuje oprávněné zájmy operativy;
- spolupracuje v konkrétních trestních věcech s jinými úseky vyšetřování;
- provádí periodické prověrky práce odborů vyšetřování StB v krajích, jakož i prověrky konkrétních trestních věcí ze všech hledisek rozhodných pro posouzení celkové úrovně, kvality a zákonnosti vyšetřovacího procesu;
- vyhodnocuje výsledky vyšetřování závažných nebo typických případů za účelem zevšeobecnění zkušeností a předkládá návrhy pro jejich publikaci;
- prověřuje pracovní metody a úroveň organizátorské a řídicí činnosti odborů vyšetřování v krajích a jejich náčelníků;
- v rozsahu stanoveném náčelníkem HSV StB prošetřuje podněty a stížnosti k postupu vyšetřovatelů při výkonu vyšetřování;
- zabezpečuje potřebné materiální předpoklady a vhodné pracovní podmínky pro činnost vyšetřovacího aparátu v republikách;
- vede statistickou evidenci, zpracovává statistická hlášení a periodické statistické výkazy pro potřeby HSV StB, vedení ministerstev vnitra a dalších útvarů ministerstev vnitra, i mimo resort;
- sleduje a kontroluje hlášenou službu a statistické vykazování.

Správy vyšetřování se shodně člení na I. a II. odbory, v jejich čele stojí náčelníci odborů. Odbory mají specializovaná oddělení. Správa vyšetřování StB pro ČSR má též samostatné vnitřní oddělení v čele s náčelníkem oddělení.

I. odbory provádějí výkon vyšetřování v ce-

lém rozsahu věcné příslušnosti vyšetřovatelů StB. Zajišťují podle pokynů náčelníka správy vyšetřování řízení výkonu vyšetřování na krajích a vedou statistickou evidenci v rámci republik. Pro potřeby vyhodnocování a rozborů zpracovávají periodická statistická hlášení. Z fondu statistické evidence poskytují informace dalším složkám MV a jiným ústředním orgánům republiky.

Úkoly související s řízením vyšetřování konkrétních trestních věcí na odborech vyšetřování StB v krajích, jejich kontrolou a usměrňováním plní především pracovníci I. odboru zařazení do funkcí starších vyšetřovatelů - instruktorů, kteří jsou zpravidla vedoucími vyšetřovacích týmů zřizovaných „ad hoc“.

Náčelníku I. odboru správy vyšetřování ČSR je přímo podřízena operativní skupina k plnění speciálních úkolů pro vyšetřování.

Náplň práce oddělení I. odborů podle problematiky trestné činnosti a jejich složení stanoví v souladu s potřebami státobezpečnostního vyšetřování náčelník HSV StB.

II. odbory jsou pracovištěm pro vyhledávání a dokumentaci trestných činů spáchaných v době okupace ve prospěch okupantů. Svě úkoly v této oblasti plní v součinnosti s čs. vládní komisí pro stíhání nacistických zločinců. Člení se na 1. a 2. oddělení. V čele odboru stojí náčelník a jeho zástupce.

— 1. oddělení je oddělením pro vyhledávání a rozpracování válečných zločinů a zločinů proti lidskosti spáchaných v době okupace. Jeho činnost je operativního charakteru. V rozsahu této náplně metodicky usměrňují činnost i jiných operativních pracovníků StB a poskytují jim potřebnou pomoc.

— 2. oddělení provádí soustřeďování, vyhodnocování, prověřování a dokumentaci písemných materiálů získaných v archivech i z jiných zdrojů uvnitř i mimo resort MV. Plní požadavky vyšetřovatelů a operativních orgánů v dané problematice. Provádí překladatelskou činnost a shromažďuje podklady k publikační činnosti.

V případě potřeby plní pracovníci obou oddělení některé pomocné funkce při výkonu vyšetřování na I. odboru.

Samostatné vnitřní oddělení je přímo podřízeno náčelníku správy vyšetřování StB pro ČSR. Všestranně zajišťuje její chod po stránce hospodářské, administrativní, technické, zvláštěních úkolů a bojové pohotovosti. Je útvarům služeb náčelníka správy vyšetřování StB. V těchto směrech plní úkoly i ve vztahu k vedení HSV StB a odboru řízení.

Způsob zajištění chodu správy vyšetřování StB pro SSR po stránce týlové stanoví náčelník správy vyšetřování StB pro SSR.

C. Odbor řízení HSV StB

Odbor řízení HSV StB je štábním a výkonným útvarům náčelníka HSV StB, který pro náčelníka HSV StB připravuje v rozsahu jeho řídicí, organizační a analytické činnosti potřebné podklady a plní v rozsahu stanoveném náčelníkem HSV StB úkoly spojené s přímým řízením a kontrolou správ vyšetřování StB pro ČSR a SSR a odborů vyšetřování StB v krajích.

Náplň činnosti odboru řízení:

Náplň práce odboru je vnitřně členěna na úsek řídicí, organizační a koordinační a úsek koncepční, metodický, analytický a kontrolní. V tomto rozsahu odbor řízení zabezpečuje celostátně základní úkoly a vedoucí funkci HSV StB ve vztahu k vyšetřovacímu aparátu StB jako celku a úkoly hlavní správy vyšetřování StB FMV ve vztahu k dalším složkám bezpečnosti, jakož i ústředním stranickým a státním orgánům. Zajišťuje spolupráci s úsekem státobezpečnostního vyšetřování ve vojenské kontrarozvědce. Při tom zejména

- poskytuje výkonným vyšetřovacím součastem StB aktivní pomoc, usměrňuje vyšetřování a případně se podílí na řízení vyšetřování závažných případů celostátního nebo celorepublikového charakteru;
- projednává zásady spolupráce s příslušnými operativními úseky, i dalšími útvary podléhajícími se na rozboch výslednosti operativní práce z celostátního hlediska, zpracovává společné směrnice, instrukce a metodické pokyny;
- vyhodnocuje vyšetřování závažných nebo typických případů za účelem zevšeobecnění zkušeností a pro účely publikace;
- soustavně soustřeďuje, sleduje a vyhodnocuje nové právní předpisy a odborné publikace a zajišťuje potřebnou informovanost výkonných vyšetřovacích útvarů;
- realizuje součinnost s odborem pro mezinárodní styky sekretariátu FMV při zajišťování a organizaci spolupráce a výměny zkušeností se spřátelenými socialistickými státy na úseku vyšetřování StB v souladu s mezinárodními dohodami;
- podílí se na připomínkovém řízení k připravovaným právním předpisům, připravuje právní akty náčelníka HSV StB pro úsek vyšetřování, zejména jeho rozkazy, nařízení, metodické pokyny, směrnice, zpracovává vyjádření a připomínky k návrhům předpisů ústředních úřadů a útvarů FMV, pokud mají vztah k vyšetřování;
- sleduje působení právních předpisů vztahujících se k vyšetřování, projednává sporné otázky související s výkonem vyšetřování a zpracovává návrhy na jejich řešení;

- zpracovává podklady pro náčelníka HSV StB při jeho spolupůsobení na vytváření celkové koncepce státobezpečnostního vyšetřování;
- zpracovává podklady a pomůcky pro politicko-odbornou výuku pracovníků vyšetřovacího aparátu;
- plní funkci metodického ovlivňování vyšetřování ve vojenské kontrarozvědce;
- všestranně a soustavně zkoumá, analyzuje a vyhodnocuje základní jevy a faktory rozhodné pro posouzení úrovně a kvality úkolů a zaměření vyšetřovací práce;
- provádí rozbor vyšetřované trestné činnosti a komplexní periodické prověrky práce vyšetřovacích součástí z hlediska celkové úrovně, efektivnosti, metodiky, taktiky a zákonnosti vyšetřovacího procesu;
- získané poznatky shrnuje do situačních zpráv o stavu vyšetřování, jakož i informačních zpráv pro vedení FMV a další federální ústřední a stranické orgány, případně též ústřední orgány republik;
- zpracovává návrhy k dalšímu rozvíjení a prohloubení účinnosti a metod vyšetřovací práce jak na úseku trestní represe, tak i prevence;
- prověřuje pracovní metody, úroveň organizátorské a řídicí činnosti vyšetřovacích součástí a jejich náčelníků;
- podle pokynů náčelníka HSV StB připravuje podklady k jeho rozhodnutím o podnětech a stížnostech k postupu vyšetřovatelů při výkonu vyšetřování;
- podle pokynů náčelníka HSV StB plní úkoly související s kádrovou a personální prací;
- sleduje a kontroluje hláskou službu a statistické vykazování, zpracovává návrhy pro organizační systém hláské služby.

V čele odboru řízení je náčelník, který je přímo podřízen náčelníku HSV StB.

Plní zejména tyto úkoly:

- zajišťuje jednotné metodické řízení a sjednocování postupu a procesních forem při vyšetřování v obou republikách;
- zabezpečuje zevšeobecnění poznatků a zkušeností z vyšetřování;
- udržuje soustavný styk a součinnost s dalšími orgány trestního řízení a v rozsahu úkolů odboru řízení též s dalšími útvary bezpečnosti, jakož i federálními státními a stranickými orgány;
- zabezpečuje tvorbu a dokumentaci interních předpisů na úseku vyšetřování a účast v připomínkových řízeních, sleduje působení a aplikaci právních předpisů vztahujících se k vyšetřování;

- zabezpečuje úkoly spojené s politicko-odbornou výukou vyšetřovatelů;
- odpovídá za průzkum, analýzu a vyhodnocování základních jevů rozhodných pro posouzení úrovně, metodiky, taktiky, kvality a zákonnosti vyšetřovacího procesu a výslednosti vyšetřovací práce a v tomto rozsahu zabezpečuje kontrolní činnost;
- řídí systém hláské služby a statistického vykazování v souladu s potřebami celostátní základní statistické informace.

D. Odbory vyšetřování v krajích

Základními výkonnými vyšetřovacími součástmi státobezpečnostního vyšetřování jsou odbory vyšetřování StB zřízené ve všech krajích republiky a přímo podřízené ve věcech vyšetřování hlavní správě vyšetřování StB FMV. Územním náčelníkům podléhají pouze v bojové a tělesné přípravě, při pohotovosti a je-li potřeba jejich okamžitého zásahu po zjištění, že byl spáchán trestný čin. Ani tehdy však nesmí být dotčena jejich procesní samostatnost.

Přímé řízení odborů vyšetřování StB v krajích, pak v rozsahu stanoveném náčelníkem hlavní správy vyšetřování StB FMV zabezpečují především správy vyšetřování StB pro ČSR a SSR. V čele odboru stojí náčelník. V souladu s místními potřebami a nápadem trestné činnosti mohou být odbory vyšetřování členěny na oddělení.

Náplň práce odborů vyšetřování StB:

- provádějí vyšetřování trestných činů vymezených věcnou příslušností vyšetřovatelů StB včetně okupačních trestných činů, přičemž zajišťují i oprávněné zájmy operativy;
- provádějí dožádané vyšetřovací úkony pro orgány činné v trestním řízení a v konkrétních trestních věcech spolupracují s dalšími úseky vyšetřování;
- zajišťují úkoly HSV StB v rámci kraje při výkonu vyšetřování;
- na podmínky vlastní činnosti konkretizují obecné úkoly metodické povahy dané HSV StB;
- zajišťují uplatňování generální a speciální prevence v procesu vyšetřování;
- spolupracují s operativními útvary ve stadiu operativního rozpracování případů především formou konzultativní při posuzování právních otázek a dokumentaci trestné činnosti;
- vyhodnocují poznatky z vyšetřování trestné činnosti, které aplikují při zaměření a metodách vyšetřovací práce a na jejich základě předkládají HSV StB návrhy na opatření zásadního charakteru nebo přesahující území kraje;

- spolupracují se správou StB a s ostatními útvary SNB v kraji a dalšími krajskými orgány;
- plní informační povinnost vůči vedení KS SNB a stranickým orgánům v kraji;
- plní úkoly vyplývající ze statistické evidence a hlášené služby, vyhodnocují výsledky vlastní vyšetřovací práce;
- plní úkoly vyplývající pro vyšetřovací aparát StB z nařízení MV ČSSR č. 6/1970, jímž se zřizují speciální vyšetřovací skupiny StB;
- v součinnosti s příslušnými úseky KS SNB zabezpečují vytváření materiálních předpokladů pro výkon vyšetřování.

IV

Poradní a pomocné orgány náčelníka hlavní správy vyšetřování StB FMV

Poradním orgánem hlavní správy vyšetřování StB FMV je štáb HSV StB, který kromě vedení HSV StB tvoří náčelník odboru řízení, zástupci náčelníků správ a náčelníci odborů správ vyšetřování StB. K jednání štábu jsou podle potřeby a projednávání problematiky přibíráni též předsedové základních organizací KSČ, náčelník vnitřního oddělení, starší referent pro věci kádrové, náčelníci odborů vyšetřování StB v krajích, jakož i další pracovníci státobezpečnostního vyšetřování, resp. další funkcionáři jiných útvarů federálního ministerstva vnitra i mimo resort MV. Při své činnosti se štáb HSV StB řídí jednacím řádem. Je svoláván podle stanoveného plánu náčelníkem HSV StB k otázkám a problémům zásadního významu pro organizaci, řízení a výkon státobezpečnostního vyšetřování. Otázky běžného řízení řeší operativně vedení HSV StB.

Náčelník HSV StB k zajištění úkolů státobezpečnostního vyšetřování ustanovuje i další pomocné orgány a pracovní komise (např. metodickou), a to jak trvalého, tak i dočasného charakteru.

V

Vztahy součinnosti a spolupráce s dalšími složkami bezpečnosti, státními a jinými orgány

Vztahy součinnosti a spolupráce hlavní správy vyšetřování StB FMV k dalším složkám bezpečnosti, jakož i k ostatním státním orgánům, jsou dány především postavením aparátu státobezpečnostního vyšetřování jako útvaru StB a jeho procesním postavením jako orgánu činného v trestním řízení. V tomto smyslu se proto řídí obecně platnými i speciálními resortními předpisy a zákonnými normami.

V základních směrech se tyto vztahové otázky řídí:

- k orgánům kontrarozvědky a dalším útvarům StB zvláštním rozkazem ministra vnitra (dosud platnou Směrnicí o vzájemné spolupráci a součinnosti vyšetřovatelů s orgány operativy ve Státní bezpečnosti — SNB-vyšetř-I-2). Z hlediska procesních vztahů jsou vymezeny trestním řádem a zákonem o SNB. Praktické uskutečňování těchto vztahů směřuje k vytvoření optimálních podmínek pro zajištění společných základních úkolů při ochraně socialistického společenského a státního zřízení v ČSSR;
 - ke složce Veřejné bezpečnosti (zejména orgánům vyšetřování VB, kriminální službě a dalším) trestním řádem, zákonem o SNB, Instrukcí pro vyšetřovatele SNB (SNB-vyšetř-I-1) a stanovenými zásadami věcné příslušnosti. Vztahy mají charakter spolupráce, součinnosti a vzájemné pomoci při plnění úkolů bezpečnostního aparátu jako celku za podmínky respektování státobezpečnostních zájmů;
 - k vyšetřování StB ve vojenské kontrarozvědce zásadou součinnosti a spolupráce mezi útvary StB, přičemž ze strany HSV StB je ve smyslu úkolů odboru řízení ustanovována funkce metodického ovlivňování;
 - k ministrům vnitra ČSR a SSR úkoly stanovenými tímto organizačním řádem pro náčelníka HSV StB a náčelníky správ vyšetřování StB pro ČSR a SSR, zejména v oblasti informační a zpravově povinnosti, jakož i při plnění požadavků ministrů vnitra v rámci kompetence vyšetřovacího aparátu StB;
 - k ostatním útvarům ministerstev vnitra obecnými resortními předpisy o vztazích štábních a výkonných útvarů;
- mimo resort
- k orgánům prokuratury, soudů, justiční správy a advokacie zákonnými normami, především trestním řádem, meziresortními dohodami a závěry meziresortních jednání a porad, jejichž obsah stanoví ministři vnitra společně s představiteli jmenovaných státních orgánů. Jsou charakterizovány společnými úkoly při zabezpečování trestní politiky státu;
 - k orgánům Sboru nápravné výchovy především trestním řádem a speciálními normami, jako Řádem výkonu vazby (předpis Sboru nápravné výchovy ČSR — Zákl. 1 a rozkazem ministra spravedlnosti SSR č. 32 z 21. 12. 1970), Instrukcí pro vyšetřovatele SNB — SNB-vyšetř-I-1 a dalšími;
 - k orgánům státní správy, socialistickým hospodářským organizacím a dalším institucím speciálními ustanoveními trestního řádu, zejména § 8 odst. 1 a § 164 odst. 2 trestního řádu.